

І чужому навчається,
Осого не чуряється...
Т. ПЕВЧЕНКО

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК



SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07308
424-0237
424-0807
УНСоюз: 425-8740
Тел. в Нью-Йорку:
Барклі 7-4125
УНСоюз: Барклі 7-5337

РІК LXXIV. Ч. 147. ДЖЕРСІ СІТІ І НЬО ЙОРК, СЕРЕДА, 16-го СЕРПНЯ 1967 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, AUGUST 16, 1967 No. 147. VOL. LXXIV.

ОСТАННІ ВІСТІ

Вівторок, 15 серпня, 1967

В АМЕРИЦІ

750 ПАРТИЗАНІВ ПРОТИ 170-ох МІЛІОНІВ. Миліарди тяжко скінчилися наради делегатів Організації Латинсько-Американської Солідарності, які тривали 10 днів. На цих зборах промовляв кубинський диктатор Фідель Кастро, який пародував Енгельса і Маркса, заявляючи, що на Західній Півкулі повинен бути ОЛАС (Організація Лат.-Амер. Солідарності), який спричиняє „бессонніть між реакціонерами, імперіалістами, їхніми прихвостнями, горілами і визискувачами“. Ці слова Кастро викликають на блеф, бо в Латинській Америці є три групи комуністичних партизанів, число яких становить разом 750 осіб.

ЕКОНОМІСТИ І ПОЛІТИКИ ТУРБУЮТЬСЯ тим, що переговори між представниками Об'єднаних Автомобільних Робітників і власниками автомобільних корпорацій вже тривають п'ять тижнів і вказують на те, що 6-го вересня може початися страйк в автомобільній промисловості, бо обидві сторони стоять далі від порозуміння, ніж це було на початку переговорів. Представники робітників гадають, що в цьому році вони мають здобути більші осяги, як в попередніх роках, а власники автомобільних фірм заявляють, що збільшення робітничих плат не має зменшити їхніх прибутків і не повинно збільшити ціни на авт. Вони згодні виключати деякі домагання робітників.

СЕКРЕТАР ДЕПАРТАМЕНТУ МЕНШКОВИХ Справ і Миского Розвитку Роберт С. Вівер заявив, що урядова програма так званих зразкових міст може привести до ширшого державного замігання в цій ділянці, яке можна б порівняти до відбудови знищеної війною Європи за допомогою так званого Плян Маршала. Вівер твердить, що коли б ця урядова програма почала здійснюватися по цілій країні, щоб злікувати міські негати та убогство у великих міських метрополіях, то це була б подія, що змінила б конкурувати зі славною відбудовою Європи — Плян Маршала.

РЕСПУБЛІКАНСЬКИЙ КОМІТЕТ домагається великих змін у американській допомозі закордонним державам. Між цими змінами мала б бути і заборона допомагати тим американським союзникам, які допомагають комуністичному В'єтнаму. До Координаційного Комітету належать буші президентів і буші кандидати на президентів, провідних республіканських конгресменів і сенаторів, губернаторів та інших партійних провідників. Але в заяві цього Комітету говориться, що не варто допомагати тим, які „поблизують шаблями і підтримують агресію“, але це не означає, що всі американські союзники у всьому мають погоджуватися із закордонною політикою ЗДА.

ВЕДАТЬСЯ ДИСКУСІЯ НАД ТИМ, чи мають бути звільнені від більших податків, які запропонував президент Джексон. Згідно з проєктом Уряду чотириособова родина, прибуток якої становить 1.999 дол., мала б бути звільнена від більшого податку. Подібна родина, прибуток якої вносить 2.001 дол., мала б платити збільшений прибутковий податок. Заоподаткована родина з меншим прибутком як 2.000 дол. становила б 29 дол., і державна скарбниця з цього титулу втратила б річно коло 100 мільйонів дол. В цьому році державна скарбниця має прибуток із збільшених податків 6.3 бильйона дол., а в повному фінансовому році — 10 бильйонів дол.

У СВІТІ

У ЗАХІДНІЙ НІМЕЧЧИНІ ЗГАДУВАНО в усіх часах 13 серпня ц. р. шість роковин існування ганебного Берлінського муру. Посадник Західного Берліну Гайнріх Альберц сказав, в асисті всіх членів міського управління, вінок на пам'ятник під Берлінським муром у честь 63-ох німців, які загинули при втечі з Східного Берліну до Західного. Західно-берлінські газети ствердили, що Берлінський мур є головною перешкодою для миру і приязні між Сходом і Заходом, але комуністи вважають, що той мур „запобіг війні“ та покращав відносини у Східній Німеччині.

КАПІТАН СОВЕТСЬКОГО КОРАБЛЯ „СВІРСЬ“, ВІКТОР КОЖОВ, ДЕПЕШУВАВ з далекогосхідного порту Дайрен (Дальнього) до Москви, що він і всі члени його залоги, арештовані китайськими комуністами, знаходяться на тому кораблі і відпливають до Владивостока. Китайські комуністи звільнили їх під загрозою збоку Москви, що вона зриве торговельні взаємини з Пейлінгом. Але щоб „рятувати своє обличчя“, вони проголосили, що один советський моряк „образив“ Мао Тсе-тунга, бо вихопив в одного „червоногвардійця“, що вдерся на корабель, книжечку з цитатами Мао Тсе-тунга і викинув до моря. Це була, кажуть китайці, „провокація“, за яку „покарано“ той советський корабель і його залог — „видаливши“ його з Дайрену.

УРЯД ІЗРАЇЛЮ ВИРІШИВ остаточно дозволити арабським втікачам, які втекли під час останньої війни до Йорданії, повернутися до своїх домів, але й перевести докладну перевірку кожного такого повертця. Деякі члени ізраїльського уряду були проти репатріації арабських втікачів, у зв'язку з заявою йорданського міністра, що ті втікачі повинні повернутися на окуповані Ізраїлем землі, „щоб стати термачами в тілі Ізраїлю“.

ПІВДЕННО-В'ЄТНАМСЬКИЙ УРЯД ДІСТАВ пересторогу, що взаємини між ЗДА і Південним В'єтнамом можуть значно погіршитися, якщо президентські вибори в Південному В'єтнамі, які мають відбутися 3 вересня, будуть нечесно відгукані й переведені. Таку пересторогу передали в'єтнамським міністрам від президента Джексона його представники — ген. Максвелл Тейлор і Клерв Кліффорд під час їх недавнього перебування у Сайгоні.

ІТАЛІЙСЬКІ ВЛАСТІ НЕ ДОЗВОЛИЛИ комуно-китайському вантажному кораблю „Лі Мінг“ закоритися в порті Генуї та наказали йому негайно відплисти з того порту. Така сама доля стрінула інший вантажний корабель Комуністичного Китаю в порті Венеції. В обох випадках причиною були вписані на корпусі тих кораблів величезними літерами пропагандистські гасла, між якими були й лайки проти „імперіалістичних реакціонерів“.

15 ІНДІЙСЬКИХ ПРОВІНЦІЙ, З УСІХ 17-ох ПОГОДИЛИСЯ на проєкт центрального індійського уряду, щоб перевести обов'язкову стерилізацію батьків трьох і більше дітей. Автором того проєкту є індійський міністер здоров'я, лікар д-р Чандрасекар. Для Індії, що має коло 480 мільйонів населення, щорічний приріст людності на коло 17 мільйонів, є катастрофою.

ПАРАДОКСИ СУЧАСНОЇ ПОЛІТИКИ В СВІТІ



На іншому місці в цьому числі мова про брак солідарності вільного світу у відношенні до Куби, опанованої комуністичною диктатурою Фіделя Кастро. Всі вільні країни заявляють свою ідею солідарності проти комунізму, але забувають про цю солідарність і нехтують нею у своїх торговельних відносинах. Інший парадокс показаний на фотографіях вгорі. На першій з них — посадник Берліну Гайнріх Альберц (зправа в окулярах) в товаристві інших урядовців міста стоїть біля відомого „муру ганьби“, що ним більшовики точно шість років тому відгородили опановану ними частину міста від цілості. Вліва цього муру Альберц поклав вінок на пошану тим багатьом, що згинули на мурі від більшовицьких куль, намагаючись продістатися через нього на волю. На другій фотографії — канадський прем'єр Лестер Пірсон (посередній) вітає в Оттаві, столиці Канади, заступника президента Ради Міністрів Советського Союзу, Дмитрія Полянского, який з іншими репрезентантами народолюбивого советського режиму приїхав на „советський тиждень“, що має відбутися на світовій виставі ЕКСПО-67 в Монреалі.



Вашингтон. — Президент Джексон 14-го серпня повідомив, що він найменував окрему Комісію, яка має зробити перегляд цілої комунікаційної проблеми, внутрішньої й закордонної. Президент у зверненні до Конгресу повідомляв, що він відновив запрошення ЗДА до ССОР та до інших держав советського блоку, щоб вони приєдналися до Міжнародного Комунікаційного Консорціуму Сателітів (Інтелсат). До цього консорціуму тепер належать 58 держав, які користаються із міжнародної комунікаційної служби сателітів. Найменшана Президентом Комісія має також розглянути справу об'єднання Комунікаційної Сателітної Корпорації (Комсат) із американськими іншими комунікаційними за-

Президент найменував Комісію для перегляду комунікаційної проблеми

Вашингтон. — Президент Джексон 14-го серпня повідомив, що він найменував окрему Комісію, яка має зробити перегляд цілої комунікаційної проблеми, внутрішньої й закордонної. Президент у зверненні до Конгресу повідомляв, що він відновив запрошення ЗДА до ССОР та до інших держав советського блоку, щоб вони приєдналися до Міжнародного Комунікаційного Консорціуму Сателітів (Інтелсат). До цього консорціуму тепер належать 58 держав, які користаються із міжнародної комунікаційної служби сателітів. Найменшана Президентом Комісія має також розглянути справу об'єднання Комунікаційної Сателітної Корпорації (Комсат) із американськими іншими комунікаційними за-

Джансон і Кізінгер вирішують справу війська на терені Західної Німеччини

Вашингтон. — У вівторок 15 серпня ц. р. розпочався у Білому Домі важливий дводенний наради президента Джексона й західнонімецького канцлера Курта Георга Кізінгера, в яких передусім йтиме мова про заплановане скорочення заходньо-німецького військового бюджету на 10% та відкликання частини американського війська з Західної Німеччини. Обидві сторони керуються в своїх планах фінансово-бюджетовими міркуваннями, але водночас ЗДА є проти зменшення війська Західної Німеччини, а ця остання лякається послаблення своєї безпеки та, знайменше, збільшення політичного натиску збоку Совєтів, коли тільки відійде з Німеччини поваж-

„Зменшення військової допомоги — це запрошення до інвазії“ — Вілер

Вашингтон. — Голова Об'єднаних Шейфів Штабу генерал Ерл Дж. Вілер вислав листа до голови Сенатської Комісії Збройних Сил сенатора Річарда Б. Расселла, в якому заявив, що зменшення Конгресом суми, запропонованої на військову допомогу запризначення із ЗДА країнам, та заборона продавати зброю деяким державам, — це запрошення до агресії. Сенатор Джексон відкликав цього листа в повному Сенаті і пропонував, щоб Сенат привернув ці суми, які скресливі із урядового проєкту на військову допомогу закордонним державам. Уряд запропонував на допомогу закордонним країнам суму \$3.45 бильйона, в цьому на військову допомогу призначено \$596 мильйонів. Комісія Закордонних Справ скреслила з цього \$737 мильйонів, в цьому \$205 мильйонів із військової допомоги. Генерал Вілер твердить, що зменшення допомоги послабить вільний світ і захопить комуністів до агресії.

Кінець минулого тижня на Союзівці був під знаком Едварда Козака

Союзівка, Кергонскон. — Субота і неділя 12 і 13-го серпня були на цій оселі Українського Народного Союзу в Кетскільських горах під знаком Едварда Козака (ЕКА), який загостив на ці дні з недалекого Гантеру. В суботу ввечері, в рамках щотижневих культурно-розважових імпрез відбувся вечір пісні, танку, гумору і сатири, тексти яких приготував ЕКО і Бабай, а в неділю продовжив дія відбулася виставка творів Едварда Козака й опісля його вечір ілюстрованого гумору „про образи і гарбузи“. Обидва вечори пройшли з участю не тільки багатьох гостей Союзівки, але й з докошишних осель.

Вечір в суботу одушевляв публіку своєю оригінальністю. Про музичне оформлення вечора подбав щогорічний культурний директор Союзівки проф. Роман Левицький, а танки аранжував п. Роман Петріна, який і сам виступав у різних ролях. Публіка зокрема одушевлялася скечом про трьох хлопців у „Старому Краю“ і в Америці, що намагалися різними приманами здобути серце однієї дівчини та роллю яких виконували вакаційні працівники Союзівки Володимир Одайник і Рональд та Павло Літєпай.

Посилене бомбардування у В'єтнамі викликало суперечну реакцію в ЗДА

Сайгон. — В понеділок 14 серпня ц. р. (у В'єтнамі був уже вівторок 15-го) американське летунство провнужувало бомбардувати залізничний шлях, що веде з Гануою через Лянганг до Лянсону, за 10 миль від китайського кордону, і далі до китайської провінції Юнан та великого міста Нанкіну. Американські бомбовики мали за ціль знову великий залізничний і автомобільний міст над рікою Кіконг, причому цим разом вони старалися знищити побічний скелет мосту, що його північні в'єтнамці збудували, як резерву, передбачивши можливість збомбардування головного мосту. Американські налети простягалися знову аж до віддалі 10 миль від кордону Комуністичного Китаю, так само, як до віддалі 6 миль від порту Гайфонгу. Загалом американське летунство перевело 162 так звані летунські місії.

Хоча речник Білого Дому й військові чиновники відмовилися на запити журналістів, чи ті бомбардування є наслідком відкликання різних обмежень, що їх до цього часу поклав був президент Джексон для летунських дій у В'єтнамі, проте — за газетними твердженнями — не підлягає сумніву, що так воно в дійсності є. Президент Джексон буцімто уповноважив був головного команданта збройних сил на Тихому океані, адмірала Грента Уліссеса Шарпа, щоб він виявив сенатській Підкомісії Притгувань, що відкликується низку обмежень, існуючих для летунства у В'єтнамі. Ця послена бомбардувальна акція

Ізраїль відкинув посередництво у своєму спорі з арабами

Єрусалим. — Ізраїльський міністер закордонних справ Абба Ебан заявив на пресовій конференції у понеділок 14-го серпня ц. р. перед 100 закордонними журналістами, що Ізраїль не прийме ніякого такого посередництва третьої сторони у своєму спорі з арабськими сусідами, яке мало б заступити безпосередні переговори з ними. Ізраїль, заявив він, не погодиться на ніяку тимчасову розв'язку, яка дала б нові користі арабському світові, що продовжував би політику ворожого супроти самого існування ізраїльської держави. Зате — заявив Абба Ебан — Ізраїль готов у випадку переговорів — пред'явити „розсудливий і поміркований“ план нової територіально-політичної „посередницької“ подорожжя на Середньому Сході. Якщо не буде переговорів — Ізраїль залишиться теперішній стан. Абба Ебан признав, що покищо ніодна арабська держава не виявляє бажання переговорити з Ізраїлем, але він висловив переконання, що коли арабські сусіди Ізраїлю матимуть до вибору — або продовжувати теперішнього стану, або окупувати цілого Синайського півострова та частин Йорданії і Сирії, або закінчення його у висліді переговорів і мирного договору, то вони змінять своє становище. Однак із слів Ебана виходило недовізно, що Ізраїль відмовиться звернути взагалі всі без винятку окуповані арабські землі, як цього вимагала резолюція Об'єднаних Націй. Заява Ебана Ебана стоїть, вірогідно, у зв'язку з дипломатичною акцією різних держав та, зокрема, з „посередницькою“ подорожжя югославського президента Тіта до Єгипту, Сирії й Іраку.

У Конго знову постала загроза для всіх білих — Бельгія протестує

Брюссель. — Бельгійський уряд зголосив конголіському урядові гостру ноту протесту проти великої демонстрації, яка відбулася в столиці Конго, колишньому Леопольдіві тепер Кіншасі, під час якої конголіські демонстранти вдерлися до бельгійської амбасаді, здемолювали внутрішні улагодження, понижили й спалили амбасадорські акти й архівів та побили багатьох білих. Бельгійська нота твердить, що ту демонстрацію влаштували 2.000 членів „Народного революційного руху“, який є одиноким в Конго легальною партією президента Жозефа Мобуту і що тому уряд знав про підготовану демонстрацію й нічого не зробив для її припинення. Щойно тоді, коли на місце заколоту доконала будинку бельгійської амбасаді прибув сам Мобуту і висловив промову до демонстрантів — авантюристи розійшлися. У Конго перебувають коло 40.000 білих, з того 1.700 американських громадян. Західні обсерватори переконані, що Мобуту старастарся скинути на Бельгію, колишню колоніальну країну Конго, всю вину за поважні труднощі, що їх він має збоку білого військового з'єднання під командуванням полковника Жана Шрамма, бельгійського громадянина: те з'єднання збудувалося, виступивши в обороні кол. прем'єра Мойсе Чомбе, якому Мобуту погрожує розстрілом.

● Американські летуни збили над Північним В'єтнамом вже 82 советські літаки типу МІГ. В минулому тижні, 10 серпня ц. р., збито два МІГ-и, перед тим 21 липня — три такі модерні советські машини. Американський джетовий бомбовик „Фантом“ та його ракета виявили свою перевагу над МІГ-ами.

Grand Street, Jersey City, N.J. 07303

